

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

166

Όν/μο:.....

Γ' Λυκείου

Ύλη:Ολη

8-5-2016

ΘΕΜΑ Α

- A1.**Εστω $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ και $g: B \rightarrow \mathbb{R}$. Να δώσετε τον ορισμό της σύνθεσης της f με την g . (μον.4)
- A2.**Εστω συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το σύνολο A . Τι ονομάζεται παράγωγος της συνάρτησης f ; (μον.4)
- A3.**Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = x^v, v \in \mathbb{N}^*$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} και ισχύει $f'(x) = v \cdot x^{v-1}$. (μον.7)
- A4.**Να κυκλώσετε το Σ ή το Λ στις προτάσεις:
- 1.Αν η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο Δ με $f(x) < 0$ για κάθε $x \in \Delta$, τότε η η συνάρτηση f^2 είναι γνησίως φθίνουσα στο Δ . $\Sigma \quad \Lambda$
 - 2.Αν $\lim_{x \rightarrow \alpha} f(x) = \beta, \lim_{x \rightarrow \beta} g(x) = \gamma$ και $f(x) \neq \beta$ κοντά στο α , τότε $\lim_{x \rightarrow \alpha} g(f(x)) = \gamma$. $\Sigma \quad \Lambda$
 - 3.Αν $y = ax + \beta$, τότε ο ρυθμός μεταβολής των τιμών του y εξαρτάται από τις τιμές της μεταβλητής x . $\Sigma \quad \Lambda$
 - 4.Αν για μια παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} συνάρτηση f ισχύει $f'(x) = e^x \cdot \eta\mu 4$, τότε η συνάρτηση είναι γνησίως αύξουσα. $\Sigma \quad \Lambda$
 - 5.Ισχύει: $\int_0^\alpha x f'(x) dx = \alpha f(\alpha) - \int_0^\alpha f(x) dx$. $\Sigma \quad \Lambda$
- (μον.10)**

ΘΕΜΑ Β

Οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο $(0, +\infty)$ και για κάθε $x > 0$ ισχύει η σχέση $F(x) - G(x) = \ln x - x + 1$ όπου F, G αρχικές των f και g αντίστοιχα.

- B1.** Αν η C_g τέμνει τον $x'x$ στα σημεία ρ_1, ρ_2 αντίστοιχα με $0 < \rho_1 < 1 < \rho_2$, να δείξετε ότι η C_f τέμνει τον $x'x$ σε σημείο ρ με $\rho_1 < \rho < \rho_2$. (μον.6)
- B2.** Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (\rho_1, \rho_2)$ ώστε $f'(\xi) \cdot \xi^2 = -1$ (μον.6)
- B3.** Αν η f είναι κοίλη, να δείξετε ότι και η g είναι κοίλη και να βρείτε (αν υπάρχουν) τα ακρότατα της g . (μον.7)
- B4.** Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται μεταξύ των C_f, C_g και της $x=e$. (μον.6)

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \int_0^1 \varepsilon \varphi(xt) dt$ με $x \in [0, \frac{\pi}{2})$

- Γ1.** Να βρείτε τον τύπο της f . (μον.4)

- Γ2.** Αν $f(x) = \begin{cases} \frac{\ln(\sigma \nu x)}{x}, & 0 < x < \frac{\pi}{2} \\ 0, & x=0 \end{cases}$ να δείξετε ότι το σύνολο τιμών της f είναι το $f(A) = [0, +\infty)$. (μον.7)

- Γ3.** Να δείξετε ότι η C_f τέμνει την $y=2016$ σε ένα σημείο και να βρείτε τις ασύμπτωτες της C_f . (μον.4)

- Γ4.** Αν $\alpha, \beta \in (0, \frac{\pi}{2})$ και $\alpha < \beta$ να δείξετε ότι $(\sigma \nu \alpha)^\beta > (\sigma \nu \beta)^\alpha$. (μον.5)

- Γ5.** Να δείξετε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in [\alpha, \beta]$ και $\xi \in (\alpha, \beta)$ ώστε $f(\xi) = \sqrt{f(x_1) \cdot f(x_2)}$. (μον.5)

ΘΕΜΑ Δ

Δίνονται τα σημεία $M(1, \alpha^{\eta\mu x})$, $N(1+\eta\mu x, 1)$ με $x \in \mathbb{R}$, $\alpha > 0$, M' το συμμετρικό του M ως προς τον $x'x$ και N' το συμμετρικό του N ως προς τον $y'y$ για τα οποία ισχύει ότι $(NM') \geq (MN')$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

Δ1. Να αποδείξετε ότι $1 + \eta\mu x - \alpha^{\eta\mu x} \leq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$ (μον.4)

Δ2. Να αποδείξετε ότι $\alpha = e$. (μον.4)

Δ3. Δίνεται παραγωγίσιμη, μη σταθερή συνάρτηση $g : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή την g' , $g(0) = 1$ και $\forall x \in [0, 1]$ ισχύει:

$$\int_0^1 [g'(x)]^2 dx + \int_0^1 g^2(x) dx + 1 = g^2(1).$$

1. Να δείξετε ότι $\int_0^1 [g'(x) - g(x)]^2 dx = 0$. (μον.5)

2. Να βρείτε τον τύπο της g . (μον.3)

Δ4. Για την παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει ότι $H(x) - H(0) = g(x) \cdot f(x) + x - 1$, $\forall x \in \mathbb{R}$ **(1)**.

Αν η g έχει τύπο $g(x) = e^x$ και $H(x)$ αρχική της $g(x) \cdot f(x)$ να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f . (μον.5)

Δ5. Δείξτε ότι το εμβαδόν $E(t)$ του χωρίου που περικλείεται απ' την C_f , τον $x'x$, τον $y'y$ και την $x = t$, $t > 0$ αυξάνει με μειούμενο ρυθμό και βρείτε το $\lim_{t \rightarrow +\infty} E(t)$. (μον.4)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Απαντήσεις(Ενδεικτικές)

ΘΕΜΑ Α

A1, A2, A3 Θεωρία

A4. 1Σ, 2Σ, 3Λ, 4Λ, 5Λ

ΘΕΜΑ Β

B1.Απ' την $F(x) - G(x) = \ln x - x + 1$ παραγωγίζω τα μέλη της και έχω

$$f(x) - g(x) = \frac{1}{x} - 1 \quad (1) \text{ οπότε } f(x) = g(x) + \frac{1}{x} - 1$$

• Η f είναι συνεχής ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων.

$$\bullet \begin{array}{l} f(\rho_1) = g(\rho_1) + \frac{1}{\rho_1} - 1 = \frac{1}{\rho_1} - 1 = \frac{1 - \rho_1}{\rho_1} > 0 \\ f(\rho_2) = g(\rho_2) + \frac{1}{\rho_2} - 1 = \frac{1}{\rho_2} - 1 = \frac{1 - \rho_2}{\rho_2} < 0 \end{array} \left| \begin{array}{l} \text{θ.Β} \\ \Rightarrow \exists \rho \in (\rho_1, \rho_2) : f(\rho) = 0 \end{array} \right.$$

B2. Η (1) $\Rightarrow g(x) = f(x) - \frac{1}{x} + 1$ και από θ. Rolle για την g προκύπτει ότι:

$$\exists \xi \in (\rho_1, \rho_2) : g'(\xi) = 0 \Rightarrow f'(\xi) + \frac{1}{\xi^2} = 0 \Rightarrow f'(\xi) \cdot \xi^2 = -1$$

B3. Η f είναι κοίλη $\Rightarrow f' \searrow \Rightarrow$ η $g'(x) = f'(x) + \frac{1}{x^2} \searrow$ ως άθροισμα των

$f'(\searrow)$ και $\frac{1}{x^2}(\searrow)$. Άρα η g είναι κοίλη και απ' τον πίνακα φαίνεται

ότι η g έχει στο ξ ολικό μέγιστο.

x	0	ξ	$+\infty$
g'	\searrow	+	\searrow -
g	\nearrow		\searrow

ο.μ. = $g(\xi)$

B4. Θα βρούμε το άλλο άκρο ολοκλήρωσης που είναι η ρίζα της

$$f(x) = g(x) \Leftrightarrow \frac{1}{x} - 1 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ άρα}$$

$$E = \int_1^e |f(x) - g(x)| dx = \int_1^e \left| \frac{1}{x} - 1 \right| dx = \int_1^e \left(1 - \frac{1}{x} \right) dx = [x - \ln x]_1^e = (e - 1) - (1 - \ln 1) = e - 2 .$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έχουμε:

$$f(x) = \int_0^1 \varepsilon\varphi(xt) dt \stackrel{\substack{xt=u \Rightarrow \\ xdt=du}}{=} \int_0^x \varepsilon\varphi u \cdot \frac{1}{x} du = \frac{1}{x} \int_0^x \varepsilon\varphi u du = \frac{1}{x} \int_0^x \frac{\eta\mu u}{\sigma\upsilon\nu u} du =$$

$$= \frac{1}{x} [-\ln(\sigma\upsilon\nu u)]_0^x = -\frac{1}{x} \cdot \ln(\sigma\upsilon\nu x) \text{ δηλ. } f(x) = -\frac{\ln(\sigma\upsilon\nu x)}{x}, \quad x \in (0, \frac{\pi}{2}).$$

$$\text{Επίσης } f(0) = \int_0^1 \varepsilon\varphi(0 \cdot t) dt = 0. \text{ Άρα } f(x) = \begin{cases} -\frac{\ln(\sigma\upsilon\nu x)}{x}, & x \in (0, \frac{\pi}{2}) \\ 0, & x=0 \end{cases}$$

$$\text{Γ2. Είναι } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left[-\frac{\ln(\sigma\upsilon\nu x)}{x} \right] \stackrel{\substack{(\frac{0}{0}) \\ \text{LH}}}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{\eta\mu x}{\sigma\upsilon\nu x} \right) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (\varepsilon\varphi x) = 0 = f(0).$$

Η f λοιπόν είναι συνεχής στο 0. Επίσης είναι συνεχής στο $(0, \frac{\pi}{2})$

ως πηλίκο συνεχών συναρτήσεων. Άρα η f είναι συνεχής στο $[0, \frac{\pi}{2})$.

$$\text{Είναι } f'(x) = \left[-\frac{\ln(\sigma\upsilon\nu x)}{x} \right]' = -\frac{\frac{-\eta\mu x}{\sigma\upsilon\nu x} x - \ln(\sigma\upsilon\nu x)}{x^2} = \frac{x\varepsilon\varphi x + \ln(\sigma\upsilon\nu x)}{x^2}.$$

$$\text{Θεωρώ } g(x) = x\varepsilon\varphi x + \ln(\sigma\upsilon\nu x) \text{ οπότε } g'(x) = \varepsilon\varphi x + x \cdot \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x} - \varepsilon\varphi x =$$

$$= \frac{x}{\sigma\upsilon\nu^2 x} > 0 \text{ άρα } g \nearrow \stackrel{x>0}{\Rightarrow} g(x) > g(0) = 0 \Rightarrow f'(x) > 0 \rightarrow f \nearrow,$$

$$\text{άρα } f([0, \frac{\pi}{2})) = [0, +\infty) \text{ γιατί } \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} \left[-\frac{\ln(\sigma\upsilon\nu x)}{x} \right] = \frac{+\infty}{\frac{\pi}{2}} = +\infty.$$

Γ3. Το $2016 \in f(A)$ άρα η C_f τέμνει την οριζόντια ευθεία $y=2016$ σε ένα σημείο, μοναδικό αφού η f είναι γνησίως αύξουσα.

Επειδή $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} f(x) = +\infty$ η C_f έχει κατακόρυφη ασύμπτωτη την $x = \frac{\pi}{2}$.

Δεν έχει οριζόντια ή πλάγια ασύμπτωτη αφού $A = [0, \frac{\pi}{2})$.

$$\Gamma 4. \text{Είναι } \alpha < \beta \Rightarrow f(\alpha) < f(\beta) \Rightarrow -\frac{\ln(\sigma\upsilon\nu\alpha)}{\alpha} < -\frac{\ln(\sigma\upsilon\nu\beta)}{\beta} \Rightarrow$$

$$\beta \ln(\sigma\upsilon\nu\alpha) > \alpha \ln(\sigma\upsilon\nu\beta) \Rightarrow \ln(\sigma\upsilon\nu\alpha)^\beta > \ln(\sigma\upsilon\nu\beta)^\alpha \Rightarrow$$

$$\Rightarrow (\sigma\upsilon\nu\alpha)^\beta > (\sigma\upsilon\nu\beta)^\alpha$$

$\Gamma 5.$ Αφού η f είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ θα έχει ελάχιστη (m) και μέγιστη (M) τιμή, και επειδή η f είναι \nearrow υπάρχουν

$$x_1, x_2 \in [\alpha, \beta]: \begin{matrix} m \leq f(x_1) < M \\ m < f(x_2) \leq M \end{matrix} \stackrel{(*)}{\Rightarrow} m^2 < f(x_1) \cdot f(x_2) < M^2 \Rightarrow$$

$$m < \sqrt{f(x_1) \cdot f(x_2)} < M \Rightarrow \exists \xi \in (\alpha, \beta) : f(\xi) = \sqrt{f(x_1) \cdot f(x_2)}.$$

ΘΕΜΑ Δ

$\Delta 1.$ Είναι $M'(1, -\alpha^{\eta\mu x}), N'(-1 - \eta\mu x, 1)$, οπότε η $(NM') \geq (MN') \Rightarrow$

$$\sqrt{(1 - 1 - \eta\mu x)^2 + (-\alpha^{\eta\mu x} - 1)^2} \geq \sqrt{(-2 - \eta\mu x)^2 + (1 - \alpha^{\eta\mu x})^2} \Rightarrow \dots$$

$$(\text{μετά τις αντίστοιχες πράξεις}) \quad 1 + \eta\mu x - \alpha^{\eta\mu x} \leq 0.$$

$\Delta 2.$ Η $\varphi(x) = 1 + \eta\mu x - \alpha^{\eta\mu x}$ έχει, σύμφωνα με το $\Delta 1$, μέγιστη τιμή το 0, και αυτό συμβαίνει στη θέση $x = \kappa\pi, \kappa \in \mathbb{Z}$. Σύμφωνα με το θεώρημα του Fermat θα είναι $\varphi'(\kappa\pi) = 0$.

Είναι $\varphi'(x) = \sigma\upsilon\nu x - \alpha^{\eta\mu x} \cdot \sigma\upsilon\nu x \cdot \ln \alpha$ άρα

$$\sigma\upsilon\nu(\kappa\pi) - \alpha^{\eta\mu(\kappa\pi)} \cdot \sigma\upsilon\nu(\kappa\pi) \cdot \ln \alpha = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \sigma\upsilon\nu(\kappa\pi) \cdot (1 - \alpha^{\eta\mu(\kappa\pi)} \cdot \ln \alpha) = 0$$

$$(\pm 1) \cdot (1 - \alpha^0 \cdot \ln \alpha) = 0 \Rightarrow 1 - \ln \alpha = 0 \Rightarrow \alpha = e.$$

Σχόλιο: Κάνουμε επαλήθευση...

$\Delta 3.$ 1. Έχουμε:

$$\int_0^1 [g'(x) - g(x)]^2 dx = \int_0^1 [g'(x)]^2 dx + \int_0^1 g^2(x) dx - \int_0^1 2g'(x)g(x) dx \stackrel{(\upsilon\pi)}{=} \\ = g^2(1) - 1 - [g^2(x)]_0^1 = g^2(1) - 1 - (g^2(1) - g^2(0)) = 0.$$

$$\text{Είναι λοιπόν } \int_0^1 [g'(x) - g(x)]^2 dx = 0$$

2. Απ' το $(\Delta 1)$ είναι $\int_0^1 [g'(x) - g(x)]^2 dx = 0$ άρα

$$[g'(x) - g(x)]^2 = 0 \Leftrightarrow g'(x) = g(x) \Leftrightarrow g(x) = c \cdot e^x \stackrel{g(0)=1}{c=1} \Rightarrow g(x) = e^x.$$

Δ4. Η $H(x) - H(0) = g(x) \cdot f(x) + x - 1$ γράφεται:

$$\begin{aligned}
 H(x) - H(0) &= e^x \cdot f(x) + x - 1 \stackrel{\text{παρ.}}{\Rightarrow} (H(x))' - (H(0))' = e^x \cdot f(x) + x - 1 \\
 &\Leftrightarrow e^x \cdot f(x) = e^x \cdot f(x) + e^x \cdot f'(x) + 1 \Leftrightarrow f'(x) \cdot e^x = -1 \Leftrightarrow \\
 &\Leftrightarrow f'(x) = -e^{-x} \Leftrightarrow f'(x) = (e^{-x})' \Leftrightarrow f(x) = e^{-x} + c_2 \stackrel{f(0)=1}{\Rightarrow} \stackrel{c_2=0}{f(x) = e^{-x}}.
 \end{aligned}$$

Σχόλιο: Κάνουμε επαλήθευση...

Δ5. Είναι: $E(t) = \int_0^1 |f(x)| dx = \int_0^t |e^{-x}| dx = \int_0^t e^{-x} dx = [-e^{-x}]_0^t = -e^{-t} + 1.$

Επειδή $E'(t) = e^{-t} > 0$ και $E''(t) = -e^{-t} < 0$ το εμβαδόν αυξάνει με μειούμενο ρυθμό.

Τέλος $\lim_{t \rightarrow +\infty} E(t) = \lim_{t \rightarrow +\infty} (-e^{-t} + 1) = 0 + 1 = 1.$